

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 42. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A mosonmagyaróvári sortűz 63. évfordulójára emlékeztek

1956 és a mosonmagyaróvári sortűz emlékeztessen arra, hogy a szabadság olyan törékeny dolog, amelyet bármikor elveszthetünk, ha nem vigyázunk rá - mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szombaton a mosonmagyaróvári sortűz 63. évfordulóján tartott megemlékezésen. Potápi Árpád János a határolaktanyánál, ahol a forradalom idején több mint százan vesztették életüket, amikor a laktanyából fegyvertelen tüntetők közé lóttak, elmondta, hogy azok, akik 1956. október 26-án békésen vonultak utcára, egy szabad világ eljövételében hittek, amely leszámol a kommunizmussal, az elnyomással és az "évtizedes hazánkra boruló sötétséggel". Békések voltak, de tette készek, mert nem akartak többé félni, némán megalkudni - fogalmazott. Hozzátette, hogy a helyi kommunista rezsim képviselői azt adták válaszul, amelyhez a legjobban értettek: gyáván, erőszakkal mészárolták le az embereket, a felszabadult ünneplés helyére, percek alatt halálhörgés és félelem költözött. Máig nem tudjuk az áldozatok pontos számát, de száznál is többen vesztették életüket a vérengzésben - mondta. Az államtitkár úgy fogalmazott: bár a forradalmat leverték, de a forradalom lángja később sem hunyt ki, mert sem az 1968-as prágai tavasz, sem az 1989-es közép-európai rendszerváltás nem történt volna meg 1956 hősiess forradalma nélkül, majd hozzáfűzte: elődeink olyan példát mutattak, amely elhozta a következő évtizedekben Kelet-Európa felszabadulását, a vasfüggöny lebomlását, a politikai, gazdasági és társadalmi rendszerváltást, a Szovjetunió felbomlását.

Rétvári: óriási értéke van a szabadságnak

Október 23. mindig arra emlékeztet, hogy óriási értéke van a szabadságnak - hangsúlyozta az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára az 1956-os forradalom és szabadságharc 63. évfordulója alkalmából tartott ünnepi megemlékezésen kedden, a budapesti Bem téren. Rétvári Bence hozzátette: 1956-ban kiderült, hogy a nyugati nagyhatalmak nem segítenek, egyedül maradtunk. Örök tanulság, hogy mi magyarok mindig önmagunkra számíthatunk, a szabadságot, a függetlenséget nem más birodalmaktól kapjuk, azt saját erőből kell elérni - folytatta. Ezért kell, hogy Magyarország erős legyen, a saját lábára álljon és a birodalmak is tiszteljék - szögezte le az államtitkár. Felidézte: a forradalmárok 1956-ban nem latolgattak esélyeket. Az akkori világrendben a legerősebb szárazföldi hadsereggel is szembeszálltak a magyar szabadságért és függetlenségért, mert addigra elviselhetetlenné vált, amit a kommunisták az országgal tettek. A pesti srácok szabadságukat, munkájukat, jövőjüket, életüket is hajlandók voltak feláldozni a magyar szabadságért. Az alaptörvény is rögzíti, hogy a magyar szabadság az 56-os forradalomból sarjad - emelte ki.

Már 12 000 külhoni és anyaországi diák kapcsolódott be a Határtalanul! középiskolai vetélkedőbe

Az összetartozás jegyében hirdetett középiskolai vetélkedőt a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága. A Határtalanul programhoz kapcsolódó, október 1-jén indult verseny első része egy online vetélkedő, amelynek keretében földrajzi, történelmi, irodalmi, természettudományi és nemzetpolitikai kérdésekből álló tesztet tölthetnek ki külhoni és anyaországbeli osztályok. Az online vetélkedő óriási érdeklődés mellett zajlik: már több mint 12 000 külhoni és anyaországi diák csatlakozott a játékhoz. A jelentkezés az érdeklődők számára továbbra is nyitott: november 1-je éjfélig lehet még jelentkezni az első fordulóra. Az első, online rész eredményhirdetésére novemberben kerül sor, amelyet a középdöntő követ. A középdöntő keretében a régiók legsikeresebb osztályaihoz ellátogat a Határtalanul! csapata, hogy értékes ajándékokkal jutalmazza az elődöntő legjobbait és személyes, játékos vetélkedőn tegye próbára a diákok tudását.

Novák Katalin: 1956 mércéjének kell a jelenben és a jövőben is újra és újra megfelelnünk

Novák Katalin elmondta: 1956 mércét állított a magyarság elé, és ennek a mércének kell megfelelnünk a jelenben is, és a jövőben is. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) család- és ifjúságügyért felelős államtitkára Kolozsváron beszélt erről, a forradalmi évfordulón a kolozsvári magyar főkonzulátus által szervezett gálaműsor előtt. Novák Katalin megemlítette, hogy 1956-ban a budapesti jajkiáltás nem jutott el a nyugati fülekig, de eljutott Újvidékre, Temesvárra, Aradra és Kolozsvárra, ahol sokan megszenvettedék a szolidaritás kinyilvánítását. „Az egymás iránti felelősség érzése erről is szól. Arról, hogyan talál visszhangra közösségeinkben az, ami a másikkal történik” - jelentette ki. Novák kiemelte: együtt dobbant a magyar nemzet szíve 1920-ban és 1989-ben is, és ma is kell, hogy legyen visszhang arra, ami Kolozsváron, Marosvásárhelyen vagy éppen az Úz völgyében történik. Az államtitkár arra figyelmeztetett, hogy az igazi szabadság belülről jön, és a belső szabadságunkat akkor sem adhatjuk fel, amikor látszólag semmi nem fenyegeti. Úgy vélte: a szabadságot nemcsak elvehetik tőlünk, de el is pazarolhatjuk.

Több mint 80 székelyföldi településen gyúltak ki az őrtüzek az autonómiaigény jeleként

Több mint nyolcvan székelyföldi településen gyúltak ki vasárnap este az őrtüzek a székelyföldi autonómiaigény jeleként - mondta Gazda Zoltán, a szervező Székely Nemzeti

Tanács (SZNT) irodavezetője. Székelyföld autonómiájának napján délelőtt a templomokban, délután pedig az őrtüzek magaslatain gyűjtöttek aláírásokat az SZNT által elindított, nemzeti régiók kialakítását kérő európai polgári kezdeményezéshez. Valamennyi őrtűz mellett a helyi szervezők felolvasták azt a petíciót, melyben ismételten kinyilvánították igényüket a székelyföldi autonómiára. A dokumentum szerint az Európai Uniónak felül kell vizsgálnia az önrendelkezési jog "merev és elavult" értelmezését, amely szerint ez a jog kizárólag csak az államok népességét illeti meg.

Minden vádpont alól felmentette a bíróság Csíkszereda polgármesterét és helyettesét

A Maros megyei törvényszék az Országos Korrupcióellenes Ügyészség (DNA) minden vádpontja alól felmentette kedden Ráduly Róbertet, Csíkszereda polgármesterét és Szőke Domokost, a város alpolgármesterét – közölte az MTI-vel Veronica Tambrea, a törvényszék közönségszolgálatának illetékese. Ráduly Róbertet 2015 júniusában a DNA háromrendbeli hivatali visszaéléssel és összeférhetlenséggel, Szőke Domokost pedig négyrendbeli hivatali visszaéléssel és okirat-hamisításra való felbujtással vádolta meg. Az RMDSZ-es elöljárók perét a nyomozó hatóság kérésére a területileg illetékes Hargita Megyei Törvényszékről a Maros megyeire helyezték át. A DNA egyebek mellett a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem 2014-es csíkszeredai építkezési engedélyét kifogásolta, amelyet az ügyészség szerint hiányos dokumentáció alapján állított ki a polgármester. A vádhatóság kiemelte, hogy a polgármester oktatóként is tevékenykedik az egyetemen. A műemlékvédelmi láttamozást az tette szükségessé a DNA szerint, hogy az épület közelében egy ortodox templom is működik, ezért károsult félként Hargita és Kovászna ortodox püspökségét is bevették a perbe. Az intézkedés ellen azonban maga a püspök is tiltakozott. A Maros Megyei Törvényszék mindkét vádlottat valamennyi vádpontban felmentette. Az ítélet nem jogerős, a hivatalos kiközléstől számítva tíz napon belül lehet fellebbezni ellene.

Tőkés Lászlót újabb két évre az EMNT elnökévé választották

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) Csíkszeredában tartott országos küldöttgyűlésén szombaton újabb két évre a szervezet elnökévé választották Tőkés Lászlót, a szervezet alapítóját. Az ügyvezető elnöki feladatokat továbbra is Sándor Krisztina látja el. Tőkés László a közel száz küldöthöz intézett beszédében felidézte az erdélyi magyarság autonómiaküzdelmét, és kijelentette: száz esztendővel a történelmi Magyarország és a magyar nemzet szétdarabolása után világosan látni, hogy Trianonra az egyetlen reális és életképes válasz: az autonómia. A volt európai parlamenti képviselő úgy vélte: olyan autonóm magyar politikai és társadalmi közélet kialakításán és megszervezésén kell munkálkodni, amely mindenféle opportunizmus, meghátrálás és megalkuvás nélkül, a lehető leghatékonyabban és legeredményesebben képes szolgálni az erdélyi magyar

nemzeti közösség javát és jövőjét. Tótkés László azt is kijelentette, hogy az erdélyi magyarságnak új egységre van szüksége. A küldöttgyűlést Potápi Árpád János, a magyar Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára és Szili Katalin miniszterelnöki megbízott is levélben üdvözölte. Potápi Árpád János köszönetet mondott az EMNT-nek azért a segítségért, amit a honosítási folyamatban nyújt Magyarország csíkszeredai és kolozsvári főkonzulátusának. Közölte: erre a munkára továbbra is számítanak.

Potápi: a mai közép-európai szabadság 1956 magyar hőseinek köszönhető

A mai közép-európai szabadság 1956 magyar hőseinek köszönhető – jelentette ki Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára a felvidéki Dunaszerdahelyen, ahol beszédet mondott az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. A Felvidéken központinak minősülő megemlékezést a Csallóköz központjának számító városban, a Diktatúrák áldozatainak emlékművénél tartották, ahol több százan gyűltek össze. Soraikban a felvidéki magyar érdekképviselő vezető politikusait és ismert közéleti személyiségeket is látni lehetett. A nemzetpolitikai államtitkár beszédében felidézte a forradalom kezdeti eseményeit, és rámutatott, az 1956-ban megfogalmazott követelések nem voltak újak, hasonlóak voltak, mint egy évszázaddal korábban, 1848-ban, és azt célozták, amit a magyar nemzet mindig is akart, hogy sorsát szabadon, nagyhatalmaktól függetlenül alakítsa. Rávilágított: 1956 kezdeti megmozdulásai hamarosan az egész országot lángra lobbantották, a szabadság híre a határon túli magyarokhoz is eljutott, s a vérbe fojtott forradalmat nem csak egy ország, hanem az egész nemzet gyászolta.

Az MKP elnöksége nemet mondott a Híddal kötendő megállapodásra

Október 22-én este elnökségi ülést tartott a Most-Híd és az MKP. Míg a Híd elnöksége elfogadta a pénteken nyilvánosságra hozott megállapodástervezetet a két párt közös indulásáról, addig az MKP vezető testülete nemet mondott a tervezetre. Az MKP sajtótitkára az alábbi nyilatkozatot juttatta el a sajtóhoz: a Magyar Közösség Pártja Országos Elnöksége a 2019. október 22-én megtartott ülésén megvitatta a Híddal és az MKDSZ-szel létrehozandó választási párt javasolt irányelveit, amelyeket a megváltozott politikai helyzetre való tekintettel nem fogadott el! Az MKP számára továbbra is az egységes magyar képviselő megteremtése a prioritás, ezért erről - a járási struktúrák és a tagság véleményét szem előtt tartva - ötpárti egyeztetést kezdeményez. Az ötpárti egyeztetés vendéglátója az MKP lesz, arra a Most-Híd szlovák-magyar párton kívül további

három, jelentősen alacsonyabb támogatottságú pártot is meghívunk. E három szervezet a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség (MKDSZ), a korábban a Most-Híd listáján parlamentbe jutó, majd a pártból kilépő Simon Zsolt által vezetett Magyar Fórum, illetve az ezen a héten bejegyzett Összefogás nevű formáció. A találkozót várhatóan a hétvégén lesz – tudta meg az MTI.

Ötpárti egyeztetés után: nem reménytelen a magyar megegyezés

Az MKP meghívására a párt pozsonyi székházában egyeztettek a felvidéki magyar pártok küldöttségei. Óry Péter, az MKP Országos Tanácsának elnöke elmondta, október 28-án, hétfőn folytatják a megkezdett tárgyalásokat. A találkozó házigazdája újra az MKP lesz - hangsúlyozta Óry. Az MKP a Ma7.sk-hoz eljuttatott sajtóközleménye úgy fogalmaz: a párt érdeke, hogy a felvidéki magyarság számára hiteles politikai képviselőt biztosítson. Az MKP kiemelt célkitűzésének tartja, hogy a következő kormány a Smer, az SNS és az LSNS nélkül alakuljon meg - folytatódik a párt nyilatkozata. Az egységes magyar képviselő kialakítása során arra törekednek, hogy annak minden résztvevő pártja megőrizhesse identitását és értékrendjét. Ugyanakkor a tárgyalásokon is hangsúlyozták, az általuk szorgalmazott ötpárti együttműködés személyi konzekvenciák nélkül nem valósulhat meg - zárul az MKP kommunikációja.

Pásztor István: 1956 annak a jelképe, hogy a szabadság nem csupán üres szó

2019-ben a magyar 1956 "annak a jelképe, hogy a szabadság nem üres szó, hanem emberek sokasága, akik (...) kismizmizett életüket akarták visszavenni, és annak a jelképe, hogy a szabadságot sohasem szabad birodalmi ügyek szintjére süllyeszteni, hanem mindig az önrendelkezésükkel bíró népek szintjére kell emelni" - hangsúlyozta Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából szervezett vajdasági központi ünnepségen szerdán Szabadkán. Ezerkilencszázötvenhat "ma is érvényes jelentéssel bíró eseménye Európa huszadik századi történelmének, mert zsinórmértéke a szabadságnak, az emberek szabadságának. Azon emberek szabadságának, akik magukat nem csak egyénként, de nemzetként határozták meg, akiknek a bátorságát éppen az adta, hogy közösségként élték meg egymást, hazának élték meg az országukat" - tette hozzá. Ezerkilencszázötvenhat arra tanít, hogy amiért 63 évvel ezelőtt a magyarok a vérüket adták, annak igazságát a 2019-ben élő magyaroknak érteniük kell - fogalmazott.

Elhelyezték a Vajdasági Birkózóakadémia alapkövét Magyarországon

A Vajdasági Birkózóakadémia alapkövetétele az összefogás újabb példája – hangsúlyozta Németh Szilárd, a Magyar Birkózó Szövetség elnöke Magyarországon. Kiemelte, hogy a vajdasági birkózás sok nagyszerű sportolót adott a világnak, és erre a hagyományra építve szeretnék tovább szélesíteni a versenyzők előtt álló lehetőségeket. A Vajdasági Birkózóakadémia a magyarországi önkormányzat, a vajdasági Magyar Nemzeti Tanács és a Kozma István Magyar Birkózó Akadémia összefogásának köszönhetően, a magyar kormány 963 millió forintos támogatásával jön létre. A mai alapkövetétel fontos mérföldkő egy olyan álmegvalósulásának útján, amely sok ember közös elhatározása nyomán válhat valósággá – mondta Németh Szilárd, a Fidesz alelnöke, honvédelmi államtitkár. A kormány 2016-ban elindított vajdasági gazdaságfejlesztési programjára Budapest eredetileg 50 milliárd forintot szánt, a második szakaszban azonban jelentősen nő ez az összeg, és ez teszi lehetővé a birkózóakadémia felépítését is – hangsúlyozta. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke elmondta, hogy nem véletlen választották az alapkövetétel időpontjának október 23-át. Az, amit ma teszünk, ugyanarról szól, mint október 23. A szabadságról, a nemzet szabadságáról, az egyén szabadságáról, az egyéni kvalitások kibontakoztatásáról és láthatóvá tételéről – közölte.

Pásztor István: A tömeggyilkosságokra való emlékezés része a vajdasági magyar emlékezetnek

A vajdasági magyarokat ért tömeggyilkosságról, atrocitásokról való emlékezés része a vajdasági magyar emlékezetnek, és kötelességünk, hogy őrizzük az áldozatok emlékét, lerójuk kegyeletünket, átadjuk a következő nemzedékeknek ezt a tudást, az emlékezés belső feladatát és felelősségét – hangsúlyozta Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke vasárnap Csúrogon, ahol az 1944-1945-ben ártatlanul kivégzett áldozatokra emlékeztek. A magyarságot ért megtorlások, a csúrogi, zsablyai, mozsori magyarok elűzése, a községekből való örök kitiltása a magyar, mint bűnös nemzet fogalmának életben tartását szolgálta. „A jeltelen tömegsírokban, szeméttelpeken, agyaggödörökben elföldelt áldozatok mártíromsága, azok mártíromsága, akiknek a Tisza lett jeltelen sírja, nem fokozható. A bosszúért lihegők vagy a parancsra cselekvők által elkövetett tömeggyilkosságok nem fokozhatóak” – hangsúlyozta Pásztor István. Ugyanakkor az, ami a csúrogi, zsablyai, mozsori községekben élőket utolérte, a rendeletbe foglalt és kimondott kollektív bűnösség olyan bélyeg volt, amely a vajdasági magyar közösség egészének homlokán égett. „Ennek alapján írták a győztesek a történelmet, ennek alapján zajlott a történelemtanítás, ez táplálta az uralkodó ideológiát, ez segítette és segíti a mai napig relativizálni a történelmi tényeket” – részletezte a 75 évvel ezelőtti történeteket a politikus.

A kárpátaljai szülőföldön maradás napját tartották Beregszászon

A magyar identitást erősítő zarándoklattal, kulturális és művészeti programokkal, előadásokkal színesítve tartotta meg hagyományteremtő céllal a kárpátaljai szülőföldön maradás napját szombaton, Beregszászon a helyi fiatalok által kezdeményezett Mozgalom a kárpátaljai szülőföldért. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola aulájában tartott záróünnepségen mondott köszöntőjében beszédében Grezsa István, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének fejlesztéséért és a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program koordinálásáért felelős miniszteri biztos fontosnak nevezte, hogy Kárpátalján magyar fiatalok mozgalmat indítottak a szülőföldjükért, amelynek keretében megszervezték a kárpátaljai szülőföldön maradás napját. Azt szeretnék, ha Kárpátalját nem hagynák el a magyarok, sem pedig a magyarokkal évszázadok óta békében együtt élő többi nemzetiség. A mindennapi megélhetés nehézségei miatt ugyanis fennáll a régió kiürülésének veszélye – emlékeztetett.

Az 1956-os hősökre emlékeztek Horvátországban

Az 1956-os forradalomra emlékezett október 23-án Magyarország eszéki főkonzulátusa az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékével, valamint az eszék-rétfalusi Népkör Magyar Kultúregyesülettel közösen. A program a délelőtti órákban kezdődött Eszék központjában, az Ante Starčević téren, ahol Gárdos Béla eszéki magyar konzul ünnepi beszéde után felvonták az 56-os történelmi zászlót. Az eseményen Eszék város, valamint a HMDK képviselői is részt vettek. Ezt követően ünnepi műsort tartottak az eszéki egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén, délután pedig az 56-os magyarországi menekültek ideiglenes befogadóközpontjánál, a Hermann Paulina-villánál koszorúztak. Az épület falán lévő emléktábla az 1956-os eseményekre emlékeztet, Budapest városa ajándékozta Eszéknek 21 évvel ezelőtt. Az eseményt az eszék-rétfalusi Népkör Magyar Kultúregyesület vegyes kara tette bensőségesebbé előadásával. A zágrábi magyar nagykövetség október 22-én a Dverce nevű palotában rendezett ünnepi megemlékezést és adott fogadást az 1956-os forradalom évfordulója alkalmából. Az emlékünnepeket résztvevőit Magyar József nagykövet köszöntötte, majd az 56-os események és a horvát-magyar diplomáciai kapcsolatok jelentőségét hangsúlyozta.

Szili: a szolidáris nemzetek Európáját kell építeni

1956-os magyar forradalom és szabadságharc szelleme azt üzeni, hogy a szolidáris nemzetekre épülő Európa építéséhez kell keresni a közös nevezőt - összegezte Szili Katalin miniszterelnöki megbízott Olaszországban elmondott ünnepi beszédeit szerdán az MTI-nek Bolzanóból telefonon nyilatkozva. A volt házelnök kulcskérdésnek nevezte az európai létforma megőrzését, amely szerinte elsősorban keresztény. Felhívta a figyelmet a nemzetre mint identitásteremtő, szervező erőre és alapegységére, a családra, amely - mint hangsúlyozta - apából, anyából és gyermekből áll. Ezeket a fogalmakat mára csak a konzervatív politika "tűri meg", hiszen Európa ma bevándorlókat, "gendert" ért inkább kisebbség szón, nem azt a mintegy 60 millió embert, aki nemzeti kisebbségként él szülőföldjén - mondta. Szili Katalin sajnálatosnak nevezte, hogy az Európai Unióban nem kapnak figyelmet az őshonos kisebbségek, amelyeknek szintén kollektív jogokra lenne szükségük.

Világszerte megemlékeztek a magyarok 1956 eseményeiről

A világ minden pontján megemlékeztek a magyar közösségek az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeiről. A korábbi évekhez hasonlóan, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által működtetett Kőrösi Csoma Sándor Program és Petőfi Sándor Program ösztöndíjasai idén is aktívan részt vettek a megemlékezések szervezésében, lebonyolításában szerte a világon. A kanadai Hamiltonban korabeli képek segítségével keltették életre a forradalom eseményeit, az amerikai Orlandóban pedig egy Daytona Beachen élő, '56-ban harcoló és akkor elmenekülő magyar hölgy személyes beszámolóján keresztül ismerhették meg a résztvevők a forradalom eseményeit. A dél-afrikai Johannesburgban ünnepi műsorral és koszorúzással emlékezett a magyarság, Sydney-ben pedig az ünnepi műsor mellett megnyitották az idén elhunyt Csapó András újságíró, a helyi magyar újság szerkesztéséért 50 évig felelős szerkesztő állandó kiállítását, melyet nagy érdeklődés övezett. A norvégiai Oslóban Csics Gyula 56-os, gyermekkori naplójából olvastak fel részleteket, az angliai Corkban interaktív drámafoglalkozással elevenítették fel a fiatalabb korosztálynak az eseményeket, Strasbourgban és Frankfurtban pedig dokumentumfilmek vetítésével egybekötött kulturális programokkal emlékeztek a magyarok. New York-ban október 26-án rendhagyó iskolai órák keretében ismerkedtek a fiatalok a forradalom történetével, amelyet ünnepi műsor és emléktábla-avatás követett a helyi magyar háznál. A vancouveri magyarság a forradalom kitörésének napján, október 23-án a Vancouveri Egyetemre látogaott, ahol megkoszorúzták a soproni erdészek tablóját, akik az 56-os forradalom következményeképpen a vancouveri University of British Columbián fejezték be Sopronban megkezdett tanulmányaikat.

